

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

РИЗИК - МЕНЕДЖМЕНТ

Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Шифр та назва спеціальності	051 Економіка
Назва освітньо-професійної програми	Цифрова економіка
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Факультет	Бізнесу та соціальних комунікацій
Кафедра	Менеджменту та маркетингу
Статус навчальної дисципліни	ОК-29 ОПП «Цифрова економіка»
Форма навчання	Денна

Викладач

Галан Людмила Володимирівна

Завідувач кафедри менеджменту та маркетингу,
кандидат економічних наук, доцент

Загальна інформація про дисципліну

Анотація до дисципліни

Дисципліна «Ризик-менеджмент» має міждисциплінарний характер. Вона інтегрує, відповідно до свого предмету, знання з таких освітніх і наукових галузей: менеджмент, маркетинг, економіка підприємства, зовнішньоекономічна діяльність підприємства, статистика, фінансовий менеджмент, інвестиційний менеджмент, ризикологія. Дисципліна орієнтована на формування у здобувачів системи знань про предмет та сутність ризик-менеджменту, його місце в діяльності підприємства, а також вироблення практичних навичок в оцінці, ідентифікації, аналізі й управлінні ризиками на підприємстві. Предметом навчальної дисципліни є теоретичні та методичні положення щодо організації й управління ризиками. Основними завданнями вивчення дисципліни «Ризик-менеджмент» є:

- ознайомлення здобувачів із теоретичними, методичними й організаційними підходами до ідентифікації та оцінювання ризиків на всіх рівнях;

	<ul style="list-style-type: none"> - засвоєння основ організації й управління підприємствами різних форм власності в умовах невизначеності та ризику; - набуття теоретичних знань і практичних навичок в обґрунтуванні управлінських рішень щодо ризиків.
Мета дисципліни	Формування системи теоретичних та практичних знань про предмет та сутність ризик-менеджменту, його місце в діяльності підприємства, а також вироблення практичних навичок в ідентифікації, аналізі й управлінні ризиками на підприємстві.
Компетентності, формуванню яких сприяє дисципліна	<p>ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК9. Здатність до адаптації та дій в новій ситуації.</p> <p>ЗК11. Здатність приймати обґрунтовані рішення.</p> <p>СК6. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.</p> <p>СК12. Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення.</p> <p>СК14. Здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища в одній або декількох професійних сферах з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.</p>
Результати навчання	<p>ПРН5. Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).</p> <p>ПРН12. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.</p> <p>ПРН17. Виконувати міждисциплінарний аналіз соціально-економічних явищ і проблем в одній або декількох професійних сферах з врахуванням ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.</p> <p>ПРН22. Демонструвати гнучкість та адаптивність у нових ситуаціях, у роботі із новими об'єктами, та у невизначених умовах.</p>
Обсяг дисципліни	Загальний обсяг дисципліни: 6 кредитів ЄКТС (180 годин). Для денної форми навчання: лекції – 32 годин, практичні заняття – 34 години, самостійна робота – 114 годин.
Форма підсумкового контролю	Залік
Терміни викладання дисципліни	Дисципліна викладається у 7-му семестрі (1–18 тижні)

Програма дисципліни

Тема 1.	Основні поняття ризику та управління ризиками. Сутність ризику, як економічної категорії. Поняття ризику та невизначеності. Управління ризиками як наука та практика. Фактори та функції ризику.
Тема 2.	Управління ризиком (Ризик-менеджмент). Визначення терміну «Управління ризиком» в нормативно - законодавчих актах України та в міжнародних стандартах. Процес управління ризиком.

	Життєвий цикл ризикової ситуації. Ризик-менеджмент підприємства.
Тема 3.	Класифікація ризиків. Класифікація ризиків за структурною характеристикою. Цілі класифікації ризиків. Класифікаційні системи ризиків. Загальна класифікація ризиків. Специфічні класифікації ризиків.
Тема 4.	Ризик-менеджмент в діяльності підприємства. Етапи процесу управління ризиками на підприємстві. Система управління ризиком на підприємстві. Ризик-менеджмент як система управління. Принципи формування системи ризик-менеджменту. Етапи побудови системи управління ризиками.
Тема 5.	Показники ризику та методи його оцінювання. Показники оцінювання ризику. Якісне оцінювання ризиків. Кількісне оцінювання ризиків. Основні критерії оцінювання ризиків. Послідовність етапів процесу оцінювання ризиків на підприємстві.
Тема 6.	Ідентифікація та аналіз ризиків підприємства. Поняття й основні етапи ідентифікації ризиків. Завдання ідентифікації ризиків. Класифікатор ризиків. Джерела інформації для ідентифікації ризиків.
Тема 7.	Методи управління ризиками на підприємстві. Економічна сутність методів управління ризиками та їхня характеристика. Методи компенсації ризиків. Методи розподілу ризиків.
Тема 8.	Програма управління ризиками на підприємстві. Загальна характеристика програми управління ризиками на підприємстві. Основні функції ризик-менеджера під час розроблення програми управління ризиками на підприємстві.
Тема 9.	Ризик-менеджмент, як система управління інноваційним розвитком підприємства. Інноваційні зміни сучасного підприємства. Система управління ризиками інноваційного підприємства. Сутність, характеристика, цілі та обмеженість системи управління ризиками сучасного інноваційного підприємства. Етапи побудови системи управління ризиками інноваційного підприємства.

Список рекомендованих джерел

1. Балджи М. Д. Економічний ризик та методи його вимірювання : навч. посіб. / М. Д. Балджи – Харків : Промарт, 2015. – 300 с.
2. Федулова І. В. Ідентифікація ризику як складова ризик-менеджменту / І. В. Федулова // Інтелект XXI. – 2016. – № 4. – С. 29–45.
3. Гранатуров В.М. Підприємницький ризик. Ризикологія: методичні вказівки для самостійного вивчення дисциплін / Гранатуров В.М. – Одеса: ОНАЗ ім. О.С. Попова, 2018. – 28 с.
4. Стешенко О. Д. Ризикологія: Навч. посібник. – Харків: УкрДУЗТ, 2019. 180 с.
5. Управління ризиками: Навчальний наочний посібник [Електронний ресурс]: навч. посіб. для студ. спеціальності 073 «Менеджмент» / М.О. Кравченко, К.О. Бояринова, К.О. Копішинська; КПІ ім. Ігоря Сікорського. – Електронні текстові дані (1 файл: 18 Мбайт). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. – 432с.

Інформація про консультації

Щопонеділка у вересень-травень 2023 року з 11⁵⁰ до 13¹⁰ год., ауд. 319 або посилання на конференцію Zoom:
<https://us05web.zoom.us/j/5313275412?pwd=TXFhM09jSnpFdkNWVnJqNGJaaURTQT09>

Загальна схема оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Шкала ЄКТС	Оцінка за національною шкалою		Нарахування балів	Бали нараховуються таким чином:
		для іспиту	для заліку		
90-100	A	Відмінно	зараховано	Нарахування балів	<i>Оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за 100-бальною шкалою і становить: за поточну успішність (участь у практичних заняттях, виконання практичних завдань та контрольних робіт) – до 60 балів, за результати екзамену – до 40 балів.</i>
82-89	B	Добре			
74-81	C				
64-73	D	Задовільно			
60-63	E				
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання	Не зараховано з можливістю повторного складання		
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни		

Політика опанування дисципліни

Відвідування: Здобувачі вищої освіти самостійно планують відвідування лекційних занять, що проводяться в межах дисципліни. Присутність на практичних заняттях та контрольних заходах (залік) є обов'язковою. При проведенні занять в онлайн режимі, присутність здобувача враховується у разі відкритого вікна.

Дотримання принципів академічної доброчесності: Підготовка усіх завдань, письмових робіт і т. ін., що виконуються в межах дисципліни, здійснюється здобувачем вищої освіти самостійно, на засадах академічної доброчесності. Викладач має право для перевірки робіт застосовувати програму **Unicheck**.

Умови зарахування пропущених занять: Відпрацювання: виконання практичних занять, проходження тестування за пропущеними темами.

Інші умови: Навчально-методичні матеріали дисципліни розміщені на платформі Moodle, за посиланням:

<https://e-learning.suitt.edu.ua/course/view.php?id=1011>